

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ

Факультет Комп'ютерних і інтегрованих технологій в виробництві та освіті

Кафедра Креативної педагогіки і інтелектуальної власності_____

СИЛАБУС

МІЖНАРОДНЕ ЗАКОНОДАВСТВО В ГАЛУЗІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Харків 2020

Кафедра	Кафедра креативної педагогіки і інтелектуальної власності Department of Creative Pedagogy and Intellectual Property Посилання на сайт кафедри http://kpis.uipa.edu.ua/
Назва навчальної дисципліни	Міжнародне законодавство в галузі інтелектуальної власності International law in the field of intellectual property Навчальна дисципліна ведеться <i>українською мовою</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Викладач (-і)	К. держ. упр., доц. Фесенко Наталія Святославівна (лекції, практичні заняття); <i>посилання на профайл викладача:</i> http://kpis.uipa.edu.ua/?page_id=640 ; контактний телефон: +38(050)-400-86-70; електронна пошта: n.fesenko@uipa.edu.ua
Сторінка дисципліни в системі дистанційної освіти УІПА	Посилання на навчальну дисципліну в системі дистанційної освіти УІПА: http://do.uipa.edu.ua/course/view.php?id=297
Консультації	Очні консультації: <i>Фесенко Н. С.</i> щосереди 14 ⁰⁰ -15 ⁰⁰ в ауд. 201/1 Он-лайн консультації: Усі запитання можна надсилати на електронну пошту <i>Фесенко Н. С.</i> , вказану в цьому силабусі.

1. Коротка анотація до курсу – опанування дисципліни «Міжнародне законодавство в галузі інтелектуальної власності» дозволить отримати такі компетентності:

Відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент	Відповідно до освітньо-професійної програми «Управління інтелектуальною власністю»
ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу під час досліджень міжнародних правових норм охорони об'єктів інтелектуальної власності.
СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію	СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми охорони прав інтелектуальної власності у міжнародному законодавстві, приймати ефективні управлінські рішення щодо міжнародної практики захисту прав інтелектуальної власності та забезпечувати їх реалізацію.

2. Мета та цілі курсу - формування у студентів цілісного уявлення про міжнародно-правову охорону інтелектуальної власності в системі ВОІВ та СОТ, вільної економічної зони Європейського Співтовариства, роль і значення міжнародних договорів, надання теоретичних основ щодо охорони прав інтелектуальної власності, а також принципів адаптації законодавства в сфері інтелектуальної власності України до законодавства Європейського Союзу.

3. Формат навчальної дисципліни - *Змішаний (blended)* – атестований курс, що має супровід в системі дистанційної освіти

4. Результати навчання – у межах цієї дисципліни студенти набудуть такі компетентності, як здатність оперувати міжнародно-правовими засадами охорони прав інтелектуальної власності; аналізувати основні світові доктрини охорони сфери інтелектуальної власності; виявляти особливості адаптації українського законодавства до законодавства ЄС у сфері інтелектуальної власності; аналізувати і узагальнювати приклади з практики захисту прав інтелектуальної власності; визначати теоретичні основи охорони об'єктів промислової власності та авторського і суміжних прав у системі Всесвітньої організації інтелектуальної власності, Світової організації торгівлі та країнах-членах Європейського Союзу; володіти навичками проведення аналізу принципів міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності в системі ВОІВ.

Очікувані результати навчання (ПР) відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент	Очікувані результати навчання (ПР) відповідно до освітньо-професійної програми професійної програми «Управління інтелектуальною власністю»	Складові результатів навчання
ПР1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах	ПР1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій щодо визначення загальних положень системи міжнародного права інтелектуальної власності	ПР1.1 знання правових засад охорони прав інтелектуальної власності; ПР1.2 володіння загальнонауковими методами дослідження основних світових доктрин охорони сфери інтелектуальної власності; ПР1.3 здатність збору, аналізу, узагальнення прикладів з міжнародної практики захисту прав інтелектуальної власності.
ПР2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення	ПР2. Ідентифікувати проблеми в правовому полі функціонування об'єктів інтелектуальної власності та обґрунтовувати методи їх вирішення	ПР2.1 володіння методом аналізу проблем у міжнародно-правовій сфері охорони об'єктів інтелектуальної власності для подальшого їх вирішення; ПР2.2 спроможність формування у фахівців мети, методів, програми та надання інформаційної підтримки у процесі вирішення проблеми; ПР2.3 здатність розробляти ефективні механізми щодо сфери інтелектуальної власності в міжнародно-правовому полі.
ПР4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї	ПР4. Обґрунтовувати та управляти проектами, стратегіями щодо захисту прав інтелектуальної власності	ПР4.1 спроможність визначати теоретичні основи охорони об'єктів промислової власності та авторського і суміжних прав у системі Всесвітньої організації інтелектуальної власності, Світової організації торгівлі та країнах-членах Європейського

Очікувані результати навчання (ПР) відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент	Очікувані результати навчання (ПР) відповідно до освітньо-професійної програми професійної програми «Управління інтелектуальною власністю»	Складові результатів навчання
		Союзу; ПР4.2 знання комплексу договорів стосовно об'єктів інтелектуальної власності в системі Всесвітньої організації інтелектуальної власності, Світової організації торгівлі, країнах-членах Європейського Союзу та способів виконання професійної діяльності; ПР4.3 розуміння положень міжнародних актів щодо охорони прав на об'єкти промислової власності, авторського та суміжних прав; ПР4.4 здатність генерувати нові ідеї з найкращими показниками; ПР4.5 спроможність до розробки нового продукту – проекту щодо удосконалення чи стратегії розвитку окремої сфери життєдіяльності держави (стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності).
ПР5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах	ПР5. Планувати діяльність щодо охорони об'єктів інтелектуальної власності в стратегічному та тактичному розрізах	ПР5.1 уміння використовувати базові знання у процесі пошуку правових засад охорони об'єктів інтелектуальної власності; ПР5.2 здатність на основі принципів системного аналізу та комплексного підходу виробляти програмні документи, стратегії щодо захисту об'єктів інтелектуальної власності за допомогою міжнародних угод у цій сфері.
ПР6. Мати навички прийняття,	ПР6. Мати навички прийняття,	ПР6.1 здатність управляти процесом розробки рішень

Очікувані результати навчання (ПР) відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент	Очікувані результати навчання (ПР) відповідно до освітньо-професійної програми професійної програми «Управління інтелектуальною власністю»	Складові результатів навчання
обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність	обґрунтування та забезпечення реалізації рішень стосовно сфери інтелектуальної власності, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність	з урахуванням наукових технологій та знання міжнародного права у сфері охорони інноваційних продуктів; ПР6.2 здатність демонструвати навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку при розробці та реалізації управлінських рішень; ПР3. спроможність додержуватися вимог чинного законодавства при розробці та реалізації управлінських рішень щодо додержання прав у сфері інтелектуальної власності.
ПР7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті	ПР7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації у процесі додержання прав на об'єкти інтелектуальної власності, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті	ПР7.1 розуміння психологічних процесів і механізмів колективної діяльності; ПР7.2 знання теоретичних засад фахівця у процесі спілкування з представниками різних професійних груп у сфері охорони прав на продукти інтелектуальної діяльності людини; ПР7.3 здатність до комунікативної діяльності з представниками міжнародних організацій або органів влади інших країн; ПР7.4 володіння організаторськими навичками стосовно участі у міжнародних проектах щодо охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності.

5. Обсяг курсу

Види навчальних занять	Кількість годин (кредитів)	Форми поточного та підсумкового контролю
Лекції	28	Опитування
Практичні заняття	18	Опитування, практичні завдання.
Самостійна робота	89	Робота у дистанційній оболонці, підготовка реферату.
Всього	135 (4,5 кредити)	Підсумковий контроль: залік

6. Ознаки навчальної дисципліни:

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність (спеціалізація), освітня програма (за необхідністю)	Нормативна / вибіркова
2020/2021	1	2 (весна)	073 Менеджмент (Управління інтелектуальною власністю)	За вибором студента (В)

7. Пререквізити - перелік попередньо прослуханих навчальних дисциплін: основи менеджменту, договірне право, система інтелектуальної власності в Україні.

8. Постреквізити – результати навчання можуть бути використані при виконанні науково-дослідних робіт, написання тез на конференцію та наукових статей, а також під час опрацювання магістерської роботи.

9. Технічне й програмне забезпечення та/або обладнання – комп'ютер, гаджети, стандартний пакет Microsoft Office, прикладне програмне забезпечення в залежності від напрямку наукової роботи студента.

10. Політики курсу – дотримання правил академічної доброчесності, відображених в Положенні про внутрішнє забезпечення якості освіти в УІПА (http://do.uipa.edu.ua/pluginfile.php/2670/mod_resource/content/1/%D0%9F%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%94%D0%9E.pdf), етики поведінки в аудиторії. Для студента є обов'язковим виконання всіх передбачених навчальною дисципліною завдань, відпрацювання пропущених занять.

Додаткові бали студент може отримати за:

- участь у Всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт -10 балів;
- публікація тез доповідей – 10 балів.

11. Календарно-тематичний план (схема) навчальної дисципліни

№ тижня	Вид і номер заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
Змістовий модуль № 1. Міжнародне законодавство у сфері інтелектуальної власності.			
1	Лекція 1	Міжнародно-правова система охорони права інтелектуальної власності..	4
	Лекція 2	Міжнародне право інтелектуальної власності в системі правового регулювання інтелектуальних відносин.	2
	Практичне заняття 1	Міжнародно-правова система охорони права інтелектуальної власності.	2
	Практичне заняття 2	Міжнародно-правова система охорони права інтелектуальної власності.	2
	Самостійна робота 1	Доповнити конспект лекцій. Самостійно доопрацювати теми 1-2. Підготовка до практичних занять.	18
2	Лекція 3	Міжнародне авторське право.	2
	Лекція 4	Загальні засади охорони суміжних прав.	2
	Практичне заняття 3	Міжнародне право інтелектуальної власності в системі правового регулювання інтелектуальних відносин.	2
	Практичне заняття 4	Загальні засади охорони авторського і суміжних прав.	2
	Самостійна робота 2	Опрацювати питання для самоконтролю за темами 3-4. Робота у дистанційній оболонці.	14
3	Лекція 5	Міжнародне право промислової власності.	4
	Практичне заняття 5	Міжнародно-правові основи захисту промислової власності.	2

	Самостійна робота 3	Самостійно доопрацювати тему 5. Підготовка до практичних занять.	4
Всього за змістовий модуль 1 – 60 год. (лекцій – 14 год., ПЗ – 10 год., СР – 36 год.)			
Змістовий модуль 2. Правова охорона інтелектуальної власності в Європейському Союзі.			
4	Лекція 6	Передумови формування правової системи охорони інтелектуальної власності в Європейському Союзі.	2
	Лекція 7	Особливості європейської патентної системи.	2
	Практичне заняття 6	Міжнародна система охорони торговельних марок та реєстрації промислових зразків.	2
	Практичне заняття 7	Особливості європейської патентної системи.	2
	Лекція 8	Захист прав на винаходи та корисні моделі в країнах ЄС.	2
	Самостійна робота 4	Опрацювати матеріал для виконання реферату.	13
	Самостійна робота 5	Опрацювати питання для самоконтролю за темами 6, 7, 8, 9,10.	12
5	Практичне заняття 8	Захист авторського і суміжних прав в Європейському Союзі.	2
	Лекція 9	Правове регулювання авторського і суміжних прав в Європейському Союзі.	2
	Лекція 10	Правова охорона промислових зразків в країнах ЄС.	2
	Самостійна робота 6	Робота у дистанційній оболонці. Рішення тестових завдань.	14
6	Лекція 11	Право на охорону торговельних марок, зазначення походження товарів, комерційної таємниці в країнах ЄС.	2
	Лекція 12	Адаптація українського законодавства до законодавства ЄС у сфері інтелектуальної власності.	2
	Практичне заняття 9	Адаптація українського законодавства до законодавства ЄС у сфері інтелектуальної власності.	2
	Самостійна	Опрацювати питання для самоконтролю за темами 11, 12. Підготовка до практичних	14

	робота 7	занять. Написання реферату.	
Всього за змістовий модуль 2 – 75 год. (лекцій – 14 год., ПЗ – 8 год., СР – 53 год.)			
Всього з навчальної дисципліни – 135 год. (лекцій – 28 год., ПЗ – 18 год., СР – 89 год.)			

12. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання: Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Робота здобувача впродовж семестру/екзамен (іспит) – 73/27 балів.

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни

Види робіт	Кількість робіт	Кількість балів, що може отримати студент за один вид роботи	Кількість балів, що може отримати студент за заданий вид роботи
Експрес-контроль поточного теоретичного матеріалу	8	0-2	0-16
Практичні завдання	7	0-2	0-14
Самостійна робота в дистанційному режимі	5	0-5	0-25
Підготовка наукової роботи	1	0-18	0-18
Кількість балів, що може отримати студент протягом семестру за всіма видами робіт			0-73
Кількість балів, що може отримати студент на іспиті			0-27
Сума			0-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова оцінка	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю:

- 1) Відпрацювання усіх практичних робіт;
- 2) Оцінка за реферат не менше, ніж 8 балів з 18 можливих.
- 3) Робота здобувача впродовж семестру оцінено не менше, ніж на 40 балів.
- 4) Робота у дистанційній оболонці, виконання поставлених там завдань.

Критерії оцінювання іспиту (тести)

Тестова перевірка знань дає можливість індивідуалізувати процес контролю виконання студентами програми курсу, об'єктивно перевірити знання теоретико-методичного матеріалу, виявити рівень сформованості в них професійної компетентності.

Мета контролю – визначення рівня засвоєння студентами теоретичних знань у результаті вивчення дисципліни, рівень сформованості в них компетентності.

Завдання контролю – визначення рівня теоретичної й методичної підготовки студентів, рівня сформованості вмінь та навичок.

Тестова перевірка з дисципліни «Міжнародне законодавство в галузі інтелектуальної власності» проводиться письмово, у формі тестів. Кожне завдання включає двадцять сім тестових питань з кількома варіантами відповідей до питання.

Студентам пропонується виконати тестові завдання закритого типу (27 завдань з варіантами відповіді й однією вірною відповіддю).

Оцінювання тестів здійснюється за двадцятисемибальною шкалою (за кожен правильну відповідь – 1 бал).

Кількість балів	Критерії оцінювання
25-27	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Правильно вирішив усі тестові завдання.
18-24	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
13-17	В цілому володіє навчальним матеріалом. Правильно вирішив половину тестових завдань.
7-12	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-6	Частково володіє навчальним матеріалом. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом. Не вирішив жодного тестового завдання.

13. Питання до екзамену

1. Механізм набуття прав інтелектуальної власності працює при...
2. Національні процедури набуття прав інтелектуальної власності регламентуються...
3. Міжнародна процедура реєстрації прав інтелектуальної власності визначена...
4. Основні конфлікти прав інтелектуальної власності виникають...
5. Сутність доктрини вичерпання прав...
6. Концепція національного вичерпання прав...
7. Паралельний імпорт – це...
8. Концепція міжнародного вичерпання застосовується...

9. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності – це...
10. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) була створена...
11. Діяльність ВОІВ регламентується...
12. Цілі створення ВОІВ були сформульовані в преамбулі до...
13. Діяльність ВОІВ охоплює...
14. До договорів ВОІВ, які формують міжнародну систему охорони інтелектуальної власності, відносять:
15. Керівні органи ВОІВ.
16. Світова організація торгівлі (СОТ).
17. Країни-члени СОТ приймають зобов'язання щодо виконання основних угод і юридичних документів під назвою...
18. Вищим органом СОТ є...
19. Рада з інтелектуальної власності діє в рамках...
20. Міжнародний режим охорони об'єктів авторського права і суміжних прав визначається...
21. Правове регулювання охорони промислової власності на міжнародному рівні забезпечує...
22. Міжнародні угоди системи охорони інтелектуальної власності мають на меті...
23. Україна, як держава-засновник ООН, стала членом ВОІВ у...
24. Остання Програма співробітництва між Україною та ВОІВ була підписана у...
25. Одна з форм міжнародного співробітництва у сфері охорони інтелектуальної власності.
26. Євразійська патентна організація створена відповідно до...
27. На Африканському континенті діють...
28. Охорона об'єктів інтелектуальної власності поділяється на...
29. “Кожний чинний договір є обов'язковим для його учасників і повинен добросовісно виконуватись” – це...
30. У Середньовіччі інтелектуальну власність охороняли за допомогою...
31. Охорона прав винахідників розпочалася вперше у...
32. Захист авторських прав запровадив...
33. Система міжнародних актів у сфері інтелектуальної власності є...
34. Акти системи міжнародної правової охорони поділяються за принципом...
35. Механізм набуття прав інтелектуальної власності працює при...

36. До інтелектуальної власності Угода ТРІПС відносить...
37. Угода ТРІПС будується на принципі найбільшого сприяння
38. Основний принцип Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності.
39. Серед проблем, що розв'язує Угода ТРІПС, є питання...
40. Преамбула до Угоди ТРІПС визначає...
41. Угода ТРІПС була підписана у...
42. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності складається...
43. Спільні ознаки авторського права і патентного права.
44. Принципи Угоди ТРІПС.
45. Види об'єктів авторського права.
46. Відмінність в авторському праві і патентному праві.
47. Умови співавторства.
48. Ідентифікація автора у XVIII-XIX століттях була проблемою...
49. Інститут авторського права – це...
50. Бернська конвенція з охорони літературних і художніх творів...
51. Бернський союз – це...
52. Бернська конвенція з охорони літературних і художніх творів ґрунтується на принципах...
53. Всесвітню конвенцію про авторське право засновано на принципі...
54. Твір належить роботодавцеві, якщо...
55. Охорона, передбачена Бернською конвенцією з охорони літературних і художніх творів, застосовується...
56. Існують три різновиди суміжних прав...
57. Контрафакція –це...
58. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення не передбачає захист...
59. Секрети виробництва – це...
60. Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків міститься у...

14. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна (базова) література

1. Лазарєв М. І. Патентознавство і авторське право: навч. посібник для студ. денної та заоч. форми навч. всіх спец. / М. І. Лазарєв, В. М. Тіманюк, Н. П. Рубан; Укр. інж.-пед. акад., Каф. креативної педагогіки та інтелектуальної власності. - Харків: ФОП Мезіна, 2017. – 228 с.
2. Інтелектуальна власність: навч. посібник для студ. усіх спец. / Р. Ю. Кожушко [та ін.]; Київський нац. ун-т технологій та дизайну. – Київ: КНУТД, 2014. – 108 с.
3. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / І. І. Дахно; вид. 2-ге, перероб. і доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. — 278 с.

Додаткова (допоміжна) література

1. Фесенко Н. С. Міжнародне законодавство в галузі інтелектуальної власності : навч.-метод. посіб. для слухачів магістратури денної та заоч. форм навч. спец. 073 Менеджмент спеціалізації Управління інтелектуальною власністю / Н. С. Фесенко, Н. С. Сухіна ; Укр. інж.-пед акад. – Харків : [б. в.], 2018. – 102 с.
2. Авторське право в міжнародно-правовому аспекті : навч.-метод. посіб. / Уклад. А. М. Євков; проект TEMPUS. -Х., 2010. - 126 с.
3. Андросчук Г. Право интеллектуальной собственности: Торговые аспекты / Андросчук Г., Крайнев П., Кавасс И.; [Науч. ред. А. Д. Святоцкий]. - К. : Вид. дім"Ін Юре", 2008. - 162 с.
4. Бошицький Ю. Л. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / Ю. Л. Бошицький – К. : Логос, 2007.— 488 с.
5. Еннан Р.Є. Правова охорона інтелектуальної власності в Європейському союзі: передумови формування, сучасний стан, тенденції розвитку / Р. Є. Еннан // Часопис цивілістики. – 2016. - Вип. 13. – С. 110-119.
6. Жаров О. Інтелектуальна власність в країні: Правові аспекти набуття, здійснення та захисту прав / [Відп. ред. О. Д. Святоцький]. – К. : Вид. дім"Ін Юре", 2000. - 187 с.
7. Законодавство Європейського Союзу та держав-членів Європейського Союзу у сфері інтелектуальної власності. Науково-практичне видання / О. П. Орлюк, Г. О. Андросчук, А. М. Горнісевич, Т. Ю. Федорова / За заг. ред. О. П. Орлюк. — К. : НДІ ІВ НАПрНУ, Лазурит-Поліграф, 2010. – 262 с.

8. Законодавство Європейського Союзу та держав-членів Європейського Союзу у сфері інтелектуальної власності : Наук.-практ. видан. / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, А. М. Горнісевич, Т. Ю. Федорова / За заг. ред. О. П. Орлюк. — К.: НДІ ІВ НАПрНУ, Лазурит-Поліграф, 2010. — 262 с.
9. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування : практ. посіб. [Текст] / Доріс Лонг, Патриція Рей, В.О. Жаров [та ін.]. — К. : «К.І.С.», 2007. — 448 с.
10. Капіца Ю. Єдиний європейський патент і нові можливості патентування в Європейському Союзі / Ю. Капіца // Теорія і практика інтелектуальної власності . — 2016. — № 2. — С. 17-27.
11. Лунячек В. Е. Професійний розвиток працівників системи загальної середньої освіти в сфері інтелектуальної власності: монографія / В. Е. Лунячек, Н. П. Рубан, Н. С. Фесенко; Укр. інж.-пед. акад.. - Харків: ФОП Панов А. М., 2018. — 224 с.
12. Право Европейского Союза / Под ред. С. Ю. Кашкина. — 3-е изд., перераб. и доп. — М. : Издательство «Юрайт», 2011. — 1119 с.
13. Право інтелектуальної власності ЄС : навч. посіб. / В. Скордамалья; пер. укр.мовою. — К. : ІМВ КНУ ім. Т.Шевченка, 2004. — 156 с.
14. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / за ред. Ю.М.Капіци. — К. : Слово, 2006. — 1104 с.

Інформаційні ресурси

1. Сторінка навчальної дисципліни в системі дистанційної освіти УІПА: <http://do.uipa.edu.ua/course/view.php?id=297>
2. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9.09.1886 // Законодавство України : офіційний веб-портал Верховної Ради України. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_051
3. Лиссабонское соглашение о защите указаний места происхождения изделий и их международной регистрации от 31.10.1958 // Законодавство України: офіційний веб-портал Верховної Ради України. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_b11
4. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.04.1891 // Законодавство України : офіційний веб-портал Верховної Ради України. — Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_134

5. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення від 26.10.1961 р. // Законодавство України : офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу:

http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_763

6. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. // Законодавство України : офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_123

7. Сайт Європейського Патентного Відомства (European Patent Office)/ - Режим доступу : <https://www.epo.org/law-practice/unitary.html>

8. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS) від 15.04.1994 – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/981_018

Зміст силабусу відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

Завідувач кафедри КПіВБ _____ В.Е. Лунячек